

Rigsdagstidende.

1851 Forhandlingerne paa Folkethinget. № 71.

Tredie Session.

28de Møde.

Lørdagen den 22de November.

(Fortf.)

Steen (fortf.): Men der er desuden, forekommer det mig, i Udkastets § 7 aabnet en Udvei til at afhjælpe det omhandlede Savn, idet man nemlig strax kan vedtage at bestikke en fjerde Adjunct med Forpligtelse for denne til at lære de Elever, som ville gaae den studerende Vej, det Latin og Græsk, som er fornødent. Det vil ikke være nødvendigt at holde sig til de Regler, som gjælde for de lærde Skoler med Hensyn til Elevernes Alder, nemlig at de skulde begynde med det 12te eller 13de Aar, men man kunde meget godt give dem Underviisningen senere. Man vilde derved blive istand til at lade Bornholmerne beholde deres Børn hjemme, hvis de ønskede det, og alligevel kunne faae dem forberedte til Universitetet. Der kan jo vistnok være Tvivl om de saaledes kunne blive aldeles fuldstændigt forberedte, men man har da i saa Fald den Udvei aaben, at sende dem til et Gymnasium eller til en af de udvidede lærde Skoler. Man behøver da ikke at oprette nogen særegt Stipendium; thi for Diebliffet har man jo ikke noget saadant for de Disciple fra Rønne, som gaae til Universitetet, og ligesaa godt som de tidligere, uden noget saadant særligt Stipendium, ere gaaede til Universitetet, kunne de gaae over til et Gymnasium og derfra til Universitetet. Paa denne Maade antager jeg, at det foreliggende Lovforslag maa ændres, for at det i Virkeligheden kan komme til at svare til vedkommende Communes Løve, uden paa den anden Side at gaae det lærde Skolevæsens Indtægter for nær.

Grundtvig: Ja, dersom der her var Spørgsmaal om et Forslag til at nedlægge

alle Latinskoler, saa skulde jeg, om jeg end var den Eneste, gjerne stemme derfor, fordi det virkelig er min Overbeviisning, at disse Skoler i deres nærværende Tilstand ere langt mere til Skade end til Gavn. Men, naar der her foreslaaes Nedlæggelsen af Slagelse lærde Skole og Omdannelsen eller Forvandlingen af Rønne Skole til en Realskole, saa kan jeg ikke negte, at jeg anseer dette for det besynderligste Udvalg, jeg vel nogenstunde kunde tænke mig. Hvad Slagelse Skole angaaer, da skal jeg vel paa ingen Maade negte, at, efterat der 2 Mile derfra, i Sorø, er bleven en Latinskole, som ovenikjøbet er bleven udvidet til et Gymnasium, vil vistnok Slagelse Skole findes temmelig, om end ikke aldeles, overflødig. Men, vender jeg derimod Sagen om, saa synes mig, at det vilde være meget rimeligere, om Slagelse Skole, som har bestaaet som Latinskole fra Arildstid, og som var bekendt i sin Tid for at være en af de rigeste Skoler, var bleven anset for tilstrækkelig i den Egn, saa at der ikke behøvedes en Latinskole i Sorø, og endnu mindre sammesteds behøvedes et Gymnasium, saa at den eneste Grund, der kan anføres for Nedlæggelsen af Slagelse Skole, har man aabenbart selv skabt i Sorø Skole, og ved at udvide Skolen til et Gymnasium skabt den, ligesom for at faae et Paaskud til ikke at gjøre af Sorø Skole, hvad der var Midler til og hvad den var bestemt til.

Vender jeg mig dernæst til Rønne Skole, saa har det jo været Tilfældet med denne, at den har været snart en fuldstændig Latinskole, snart, troer jeg, en Middelskole, hvorimod jeg ikke veed, at den nogenstunde har været en Realskole. Jeg skal nu ikke her gaae ind paa, hvad den har været i enhver af disse sine Skikkelser, hvortil jeg heller ikke har de nødvendige Data. Imidlertid har jeg dog kjendt til, hvad Frugten var